

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

R J E Š E N j E
na osnovu Zaključka o pokretanju postupka po službenoj dužnosti protiv privrednog
subjekta Centrotrans Eurolines d.d

Sarajevo,
Juni, 2008. godine

Broj: 01-01-26-007-13-II/08
Sarajevo, 12.06.2008. godine

Na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. stav (1) tačka g), a u vezi sa članom 10. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05 i 76/07) u postupku pokrenutom po Zaključku o pokretanju postupka po službenoj dužnosti radi utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja protiv privrednog subjekta Centrotrans Eurolines d.d – dioničarsko društvo za prevoz putnika u drumskom saobraćaju u privatnoj svojini, Kurta Schorka 14, 71000 Sarajevo, broj: 01-01-26-007-II/08 dana 13.02.2008. godine, Konkurencijsko vijeće na 67. (šezdeset i sedmoj) sjednici, održanoj dana 12.06.2008. godine, je donijelo

R J E Š E N j E

1. Utvrđuje se da privredni subjekt Centrotrans Eurolines d.d – dioničarsko društvo za prevoz putnika u drumskom saobraćaju u privatnoj svojini, Kurta Schorka 14, 71000 Sarajevo, ne zloupotrebljava dominantni položaj u smislu člana 10. stav (2) tačka a) i c) Zakona o konkurenciji.
2. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“, službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće je na osnovu raspoloživih podataka i informacija ocijenilo da postoji osnovana sumnja da je došlo do kršenja odredbi Zakona o konkurenciji (u daljem tekstu: Zakon) od strane privrednog subjekta Centrotrans Eurolines d.d – dioničarsko društvo za prevoz putnika u drumskom saobraćaju u privatnoj svojini, Kurta Schorka 14, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: Centrotrans) u smislu odredbi člana 10. stav (2) tačka a) i c) Zakona.

Prema saznanjima Konkurencijskog vijeća, način prodaje autobuskih karata na šalterima Autobuske stanice Sarajevo, koja je u vlasništvu privrednog subjekta Centrotrans, pojedine privredne subjekte koji obavljaju prevoz putnika (u daljem tekstu: Prevoznik) dovodi u neravnopravan položaj u odnosu na privredni subjekt Centrotrans i ostale Prevoznike. U skladu sa Zakonom o cestovnom prevozu u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj: 28/06), Prevoznik je obavezan koristiti usluge autobuske stanice. Sumnja se da privredni subjekt Centrotrans to zloupotrebljava na način da putnicima pojedinih Prevoznika, pored plaćanja karte, naplaćuje i stanične usluge u iznosu od 2,00 KM i osiguranje po putniku u iznosu od 2,00 KM, iako su oba iznosa već uračunata u iznos koji drugi Prevoznici plaćaju privrednom subjektu Centrotrans za korištenje autobuske stanice. Na ovaj način su prevozne karte pojedinih Prevoznika skuplje za 4,00 KM u odnosu na prevozne karte privrednog subjekta Centrotrans.

Kako bi utvrdio navedene sumnje, Konkurencijsko vijeće je donijelo Zaključak o pokretanju postupka po službenoj dužnosti, broj: 01-01-26-007-II/08 od 13.02.2008. godine, u skladu sa čl. 27. i 32. Zakona radi utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja u smislu člana 10. stav (2) tačka a) i c) Zakona.

Konkurencijsko vijeće je dana 14.02.2008. godine aktom broj: 01-01-26-007-4-II/08 dostavilo privrednom subjektu Centrotans na izjašnjenje Zaključak o pokretanju postupka po službenoj dužnosti u skladu sa članom 33. Zakona.

U ostavljenom roku privredni subjekt Centrotans je dostavio odgovor na Zaključak dana 05.03.2008. godine aktom broj: 01-01-26-007-6- II/08 u kojem je odbacio sve navode koji se odnose na naplatu staničnih usluga i osiguranja putnika uz dostavljanje relevantne dokumentacije.

Privredni subjekt Centrotans je naveo da se usluge Autobuske stanice u Sarjevu pružaju u skladu sa Zakonom o cestovnom prevozu Federacije BiH i Sporazumom o najvišim cijenama usluga autobuskih stanica u Federaciji BiH, broj PFK-848/01 od 18.09.2001. godine.

Sporazumom o najvišim cijenama usluga autobuskih stanica u Federaciji BiH (u daljem tekstu: Sporazum) određuje se vrsta usluge i cijena usluga koje se pružaju posebno za prevoznike i posebno za putnike. Privredni subjekt Centrotans navodi da usluge Autobuske stanice u Sarajevu koje se pružaju putnicima podrazumijevaju:

- Korištenje čekaonice i staničnog prostora, sa iznosom usluge zavisno od kategorije stanice i vrste linija;
- Predbilježba (rezervacija) mjesta i ovjera povratnih karata prema vrstama linija i kategoriji stanice;
- Pohrana prtljaga;
- Sanitarne usluge;
- Posebne usluge (telefon, faks, razglasni uređaj).

Usluge Autobuske stanice u Sarajevu koje se pružaju prevoznicima podrazumijevaju:

- Prodaja autobuskih karata sa naplatom provizije od prevoznika;
- Peronizacija (razvrstavanje po linijama, visini naknade u odnosu na kategoriju stanice);
- Doplatna karta (ako prevoznik primi u autobus putnika bez kupljene karte na šalteru autobuske stanice).

Privredni subjekt Centrotans navodi da se naplata staničnih usluga putnicima vrši za svakog putnika bez obzira čiju uslugu prevoza koristi, te da se svim putnicima vrši naplata staničnih usluga pod istim uslovima i po istim cijenama bez duple naplate. Dalje navodi da privredni subjekt Centrotans u skladu sa Zakonom o cestovnom prevozu u FBiH, Sporazumom i odredbama Ugovora o pružanju usluga Autobuske stanice, vrši prodaju autobuskih karata prema cjenovnicima prevoznika po relacijama koje su prevoznici dužni dostaviti Autobuskoj stanici Sarajevo zajedno sa registrovanim redovima vožnje po kojima se vrši redovan autobuski linijski prevoz putnika, kao i naplatu staničnih usluga.

Također navodi da na osnovu Ugovora o dugoročnoj poslovnoj saradnji zaključenim sa Sarajevo osiguranjem d.d. Sarajevo na šalterima autobuske stanice i u ime i za račun osiguravatelja, odnosno Sarajevo – osiguranja, vrši se prodaja tiket polica dobrovoljnog osiguranja putnika u javnom prevozu od posljedica nesretnog slučaja. Pismenim obavještenjem koje se nalazi na svakom šalteru putnici se obavještavaju da mogu kupiti tiket policu dobrovoljnog osiguranja putnika u javnom prevozu od posljedica nesretnog slučaja, da dobrovoljno osiguranje nije obavezno i isto se prodaje/kupuje isključivo po želji putnika. Prihod od prodatih tiket polica osiguranja je 100% prihod Sarajevo – osiguranja i privredni subjekt Centrotans ne naplaćuje ni uobučajenu proviziju.

Dakle, prodaja tiket polica dobrovoljnog osiguranja vrši se za sve putnike pod istim uslovima police dobrovoljnog osiguranja.

Nakon dostavljenog odgovora na Zaključak od strane privrednog subjekta Centrotrans tražena je dodatna dokumentacija koja je u zakonskom roku dostavljena Konkurencijskom vijeću.

Također, traženi su određeni podaci i od drugih relevantnih institucija (Privredna komora Federacije BiH, Udruženje prometa i komunikacija – Grupacija javnog prevoza putnika, Ministarstvo prometa i komunikacija Federacije BiH) koji su dostavljeni Konkurencijskom vijeću.

U skladu sa članom 3. Zakona i čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta („Službeni glasnik BiH“, broj: 18/06) relevantno tržište se određuje kao tržište određenih proizvoda koji su predmet obavljanja djelatnosti privrednih subjekta na određenom geografskom području.

Relevantno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu posebno njihove bitne karakteristike, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Relevantno geografsko tržište obuhvata cjelokupan ili značajan dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuju od uslova konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Relevantno tržište proizvoda u ovom predmetu je tržište naplate staničnih usluga i usluga osiguranja putnika.

Relevantno geografsko tržište je Autobuska stanica u Sarajevu na kojoj se pružaju navedene usluge.

U skladu sa navedenim, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je relevantno tržište u ovom predmetu tržište naplate staničnih usluga i usluga osiguranja putnika na Autobuskoj stanici u Sarajevu.

U daljem toku postupka uvidom u pribavljenu dokumentaciju, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo sljedeće činjenice:

Privredni subjekt Centrotrans, dioničko društvo za prevoz putnika u drumskom saobraćaju u privatnoj svojini, Kurta Schorka 14, 71000 Sarajevo, je upisano u Registar Kantonalnog suda u Sarajevu pod matičnim registarskim brojem subjekta upisa: 1-1675. Privredni subjekt Centrotrans je certifikovan ISO standardima 9001 i 14001 koji su do sada dva puta potvrđeni eksternim nadzornim auditom.

Kao vlasnik Autobuske stanice Sarajevo, privredni subjekt Centrotrans je, u skladu sa odredbama čl. 29. i 65. Zakona o cestovnom prevozu Federacije BiH, zaključio ugovore o pružanju staničnih usluga na Autobuskoj stanici Sarajevo sa pojedinačnim Prevoznicima.

Zaključeni ugovori o pružanju staničnih usluga na Autobuskoj stanici Sarajevo između pojedinačnih Prevoznika i privrednog subjekta Centrotrans obuhvataju pružanje samo određenih staničnih usluga kao što su: prodaja autobuskih karata, prijem i optpremu putnika za sve vrste javnog prevoza u linijskom i vanlinijskom cestovnom prometu, kao i prijem,

otpremu i parkiranje autobusa. U ugovorima je navedeno da za usluge prodaje autobuskih karata, Prevoznik se obavezuje platiti privrednom subjektu Centrotrans proviziju po cjenovniku autobuske stanice. Ostale vrste staničnih usluga nisu predmet navedenih ugovora i iste se naplaćuju direktno od putnika, odnosno krajnjih korisnika usluga.

Uvidom u dostavljene ugovore utvrđeno je da su isti zaključeni pod jednakim uslovima u skladu sa Sporazumom kao i Cjenovnikom II najviših cijena usluga autobuskih stanica u Federaciji BiH od 18.09.2001. godine (u daljem tekstu: Cjenovnik II). U skladu sa Sporazumom i Cjenovnikom II, privredni subjekt Centrotrans je donio Cjenovnik staničnih usluga autobuskih stanica u Sarajevu, Visokom, Ilijašu, Olovu i Kiseljaku.

U dostavljenom Cjenovniku II kao i Cjenovniku privrednog subjekta Centrotrans navđeno je da se iznos usluge za korištenje čekaonice i staničnog prostora u slučaju redovnih pojedinačnih voznih karata (stanične usluge) plaća uz kartu u ovisnosti od kategorije autobuske stanice i vrste linije. Iznos usluge za korištenje čekaonice i staničnog prostora u slučaju redovnih pojedinačnih voznih karata na Autobuskoj stanici Sarajevo kreće se od 0,20 KM do 2,00 KM u zavisnosti od vrste linije (opštinska, kantonalna, međugradska i međunarodna).

Iz navedenog proizilazi da način prodaje autobuskih karata i naplata staničnih usluga na šalterima Autobuske stanice Sarajevo koja je vlasništvo privrednog subjekta Centrotrans ne dovodi pojedine Prevoznike u neravnopravan položaj u odnosu na privredni subjekt Centrotrans i ostale Prevoznike.

Ugovorom o dugoročnoj poslovnoj saradnji zaključenim dana 19.02.1999. godine između Društva za osiguranje Sarajevo-osiguranje d.d. Filijala Srajevo, Maršala Tita 29, Sarajevo i Centrotrans busa Sarajevo (naziv promjenjen 14.02.2005. godine u Centrotrans) na šalterima autobuske stanice vrši se prodaja tiket polica dobrovoljnog osiguranja putnika u javnom prevozu od posljedica nesretnog slučaja. U Ugovoru je navedeno da se privredni subjekt Centrotrans obavezuje da će prodaju tiket polica dobrovoljnog osiguranja putnika u javnom prevozu od posljedica nesretnog slučaja obavljati u ime i za račun Društva za osiguranje Sarajevo-osiguranje d.d. Srajevo.

Konkurencijsko vijeće je odlaskom na Autobusku stanicu Sarajevo izvršilo provjeru navoda kupovinom autobuskih karata. Kupljene su dvije autobuske karte na istoj relaciji (Sarajevo – Travnik) od različitih prevoznika (Centrotrans i Autoprevoz a.d. Banja Luka) i dvije autobuske karte na međunarodnoj liniji i to na relaciji Sarajevo – Ljubljana od prevoznika Centrotrans i na relaciji Sarajevo – Zadar od prevoznika Zeba Tours. Uvidom u kupljene karte je utvrđeno da je za navedene prevoznike, uključujući i prevoznika Centrotrans, izvršena naplata staničnih usluga u iznosu od po 1,00 KM na međugradskim linijama, odnosno 2,00 KM na međunarodnim linijama, što je u skladu sa Cjenovnikom II kao i Cjenovnikom privrednog subjekta Centrotrans.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da postoji pismeno Obavještenje putnicima o dodatnom putničkom zdravstvenom osiguranju koje se nalazi na svakom šalteru Autobuske stanice Sarajevo i istim se putnici obavještavaju da mogu dobrovoljno zaključiti dodatno putničko zdravstveno osiguranje kupovinom posebne tiket police osiguranja. Usluge dodatnog putničkog zdravstvenog osiguranja nisu naplaćene prilikom kupovine navedenih autobuskih karata.

Iz navedenog proizilazi da privredni subjekt Centrotrans naplatu staničnih usluga i prodaju autobuskih karata vrši u skladu sa Zakonom o cestovnom prevozu Federacije BiH, Sporazumom o najvišim cijenama usluga autobuskih stanica u Federaciji BiH i

Cjenovnikom II i ne zloupotrebljava položaj na način da putnicima pojedinih Prevoznika pored plaćanja karte, naplaćuje i stanične usluge u iznosu od 2,00 KM i osiguranje po pitniku u iznosu od 2,00 KM i da na ovaj način prevozne karte pojedinih prevoznika su skuplje za 4,00 KM u odnosu na prevozne karte privrednog subjekta Centrotrans.

U skladu sa navedenim, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da privredni subjekt Centrotrans svojim djeleovanjem ne krši odredbe člana 10. stav (2) tačka a) i c) Zakona, radi čega je odlučeno kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dopuštena žalba. Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 (trideset) dana od dana prijema ovog Rješenja, odnosno od dana njegovog objavljivanja.

Predsjednik

Ibrica Lakišić